

Sarpsborg
kommune

Sarpsborg
kommune

Trafikkplan for Jelsnes barneskole Sarpsborg kommune

Utarbeidet juni 2022

Trafikkopplæring ved Jelsnes barneskole

Jelsnes barneskole har som mål å skape bevissthet rundt trafikksikkerhet gjennom arbeid som skaper gode holdninger blant våre elever. Skolen har utarbeidet en plan for å implementere trafikksikkerhet som en del av skolens virksomhet.

Arbeidet er knyttet opp mot Kunnskapsløftet:

I **overordnet del av læreplanverket** står det blant annet at elevene skal utvikle kunnskap, ferdigheter og holdninger for å kunne mestre livene sine og være ansvarlige mennesker for å kunne delta i fellesskapet i samfunnet. Det står også at elevene skal utvikle god dømmekraft og at de må lære seg å opptre ansvarlig i alle sammenhenger i og utenfor skolen. Det er poengtert at enkeltmennesket har frihet og ansvar samtidig som skolen skal gi et godt grunnlag for å forstå seg selv og derigjennom treffe gode valg i livet. Kompetanse er å kunne tilegne seg og anvende kunnskaper og ferdigheter til å mestre utfordringer i kjente og ukjente sammenhenger og situasjoner. Det legges opp til en rekke tverrfaglige temaer som kan knyttes opp mot trafikkopplæring. Under *folkehelse og livsmestring* sies det en del om tilknytning til den enkeltes nære liv og felleskap i nærmiljøet. Elevene skal gis kompetanse som fremmer god psykisk og fysisk helse, som igjen gir mulighet til å ta ansvarlige valg som har betydning for mestring av eget liv. Videre skal skolen bidra til at elevene bl. a. utvikler miljøbevissthet og bevissthet rundt det at menneskets levesett påvirker utviklingen av samfunnet med forurensning og klimaendringer. Elevene skal læres opp til å handle miljøbevisst og fokusere på at handlingene til den enkelte har betydning i den store sammenhengen. Det poengteres at det er viktig med samarbeid mellom skole og hjem og at det er foreldrene som har hovedansvaret for barnets oppdragelse og utvikling. Hjemmets holdninger er av stor betydning for elevenes engasjement. Derfor er det viktig at skolen har et godt og formalisert samarbeid med FAU.

Alt dette er elementer som kan trekkes inn i en god trafikkopplæring.

Kompetansemål i kroppsøving etter 2. trinn

- Elevene skal kunne øve på trygg ferdsel i trafikken.

Kompetansemål i kroppsøving etter 4. trinn

- Elevene skal kunne forstå og følge regler i trafikken.

Kompetansemål i kroppsøving etter 7. trinn

- Elevene skal kunne vurdere sikkerhet i uteaktivitet og naturferdsel.

Grunnleggende ferdigheter i trafikkopplæringen:

Å kunne utrykke seg muntlig og skriftlig: kunne forklare ord og uttrykk knyttet til temaet trafikk og kunne formidle holdninger og inntrykk fra opplevelser, aktiviteter og oppgaver. Kunne argumentere for trafiksikkerhet.

Å kunne lese: kunne lese skilt i trafikken og hente, tolke og forstå informasjon fra faglige tekster, for eksempel fra opplæringsmaterieell fra Trygg Trafikk.

Å kunne regne: ha kjennskap til måleenhetene meter, km, mil, sekund, minutt, time. Kunne navn på de ulike geometriske formene til skilt, og bruke enkel statistikk for å synliggjøre tellinger og registreringer i trafikken. Ha forståelse for tid, lengde og avstand i trafikken. Kunne registrere data og bruke statistikk for å synliggjøre undersøkelser i trafikken.

Å kunne bruke digitale verktøy: kunne orientere seg og bruke oppgaver på ulike nettsted knyttet opp mot trafikkopplæring.

Trafiksikkert nærområde på Jelsnes barneskole

Rutiner for trafiksikkerhet

- Rutiner for trafiksikkerhet er innarbeidet i skolens planverk.
- Trafikkopplæring er integrert i skolens planer på enkelte trinn.

Samarbeid skole/ hjem

- Informasjon om trygg skolevei sendes fra skolen til foresatte ved oppstart av nytt skoleår.
- Skolen samarbeider med FAU om skolens trafiksikkerhetsarbeid.
- FAU bidrar sammen med skolen til «gå til skolen-aksjon» hver høst. Skolen deltar på «Beintøft» i regi av Miljøagentene.
- Skolens læreplan for trafikk er årlig tema på foreldremøtene.

Ved henting og levering av elever

Parkeringsmulighetene ved Jelsnes barneskole er svært begrensede, og mange elever blir både hentet og levert i bil. Det gjør at trafikkfarlige situasjoner kan oppstå.

Følgende kjøreregler er derfor nedfelt:

- Alle elever oppfordres til selv å gå eller sykle til skolen – eventuelt sammen med foresatte.
- Foresatte som leverer/ henter sine barn oppfordres til å slippe av /hente elevene i «dropsonen» på parkeringsplassen i Jelsnesveien eller i Grendeveien nord for skolen.
- Foresatte som skal levere/ hente på SFO skal stå i «dropsonen».
- Foresatte som kommer syklende skal holde moderat fart inn mot skolen og gå av sykkelen når de kommer inn i skolegården. Elever som sykler skal også overholde denne regelen og vise hensyn til andre syklende og fotgjengere.

- Foresatte oppfordres til å slippe av elevene lenger unna skolen, f.eks. i Kallastenveien, Grendeveien eller Frendeveien.
- Elever som skal ta skolebuss hjem oppholder seg ved busskuret eller på lekeplassen i påvente av skolebussen

Ansatte

- Skolen oppfordrer de ansatte til å sykle, bruke kollektive transportmidler og å kjøre mindre bil til arbeidsplassen hvis mulig.
- Ansatte kan parkere bilen ved gamle Kolstad sykehjem og gå/sykle derifra langs Jelsnesveien (trafikkert vei).
- Ansatte tilbys en god avtale for å lease/kjøpe el-sykkel gjennom kommunen

Servicetransport

- Faste leverandører av mat og drikke, drosjebiler, måkebiler og andre servicekjøretøy kjører i minst mulig grad inn i skolegården i elevenes friminutt. Det må gjøres avtale om tidspunkt med faste leverandører om tidspunkt for levering.
- Om det av en eller annen grunn er nødvendig å kjøre inni skolegården mens elevene er ute, skal en voksen gå foran kjøretøyet og sikre – både på tur inn og ut.

Trafikkopplæring

- Trinnene gjennomfører årlig alderstilpasset trafikkopplæring slik at læreplanens kompetansemål i trafikk etter 2., 4. og 7. trinn kan nås.
- Skolen gjennomfører systematisk sykkelopplæring og avlegger sykkelprøve på 4. trinn. Selve prøven gjennomføres hvis mulig i samarbeid med politiet/Inspiria.
- Det er de foresatte som bestemmer når elevene får lov til å sykle.
- 1.trinn deltar på årlig refleksdemonstrasjon i regi av Inspiria

På tur til fots eller på sykkel i skolens regi

- Ledelsen varsles om at klassen/ trinnet går på tur. Det skal også opplyses om hvor turen går.
- Det bør fortrinnsvis være med to voksne på sykkelturn. Disse har på refleks vest, og én sykler foran og én bak elevene.
- Alle ansatte har med seg mobiltelefon og sørger for å ha kollegers og skolens/ ledelsens telefonnumre tilgjengelig.
- De ansatte tar med seg klasselister, og elevene telles opp før avreise.
- De ansatte tar med enkelt førstehjelpsutstyr.
- Alle elever bruker hjelm når de sykler til/ fra skolen og er på sykkelturn i skolens regi. Dette gjelder også ved bruk av sparkesykler.
- Alle voksne bruker sykkelhjelmer på sykkelturn i regi av skolen.
- Alle sykler som brukes på skoleturer er i forskriftsmessig stand.
- Det er de foresattes ansvar å sørge for at sykkelen er i forskriftsmessig stand.
- For alle framkomstmidler med hjul gjelder samme regler som for sykkel.
- Lærerne har gjennomgått turen, vurdert den tryggeste veien og snakket med elevene om dette før skoleturen starter.
- Skolen har alternativer hvis en sykkel ikke er i forskriftsmessig stand eller hjelm mangler før en skoletur. Skolen har utlånssykler.

- Alle sykler parkeres fortrinnsvis ved sykkelparkeringene og skal i skoletida bare brukes på vei til/ fra skolen og på skoleturer.
- Vi bruker alltid overgangsfelt eller underganger når veier skal krysses. Alle skal gå av sykkelen når de skal gå over overgangsfelt.
- På turer til fots går elevene sammen med voksne ansatte. Ansatte har på gule vester og sikrer at elevene går organisert sammen med de voksne.
- På tur til fots eller sykkel langs Jelsnesveien må det vises ekstra varsomhet mht organisering, synlighet og voksne. Følgebil skal være tilgjengelig ved sykkeltur.

På tur med bil eller buss

- De ansatte tar med seg klasselister, og elevene telles opp før avreise.
- Når skolen leier buss til skoletur, er det bestilt buss med trepunkts sikkerhetsbelter på alle seter og alle skal benytte bilbeltene.
- Alle elever og voksne er sikret med belter under hele turen. Det er viktig at man ikke har på seg store tykke klær når man sitter med belte på pga. faren for innvendige skader i forbindelse med en eventuell kollisjonsituasjon. Ransler/skolesekker skal tas av og plasseres forsvarlig.
- Alle barn under 135 cm skal sitte i godkjente bilseter i privatbiler.
- Det sitter aldri to elever i samme sete – verken i buss eller i privatbil. Om privatbil benyttes, skal det innhentes skriftlig tillatelse til dette fra elevenes foresatte på forhånd.
- Ingen barn under 140 cm sitter i forsetet foran en aktiv kollisjonspute.

Regler og konsekvenser ved brudd på retningslinjene

Ved sykling til/ fra skolen uten hjelm

- Elever blir oppfordret av en voksen til å bruke hjelm.
- Hjelm skal benyttes på sykkelturer i regi av skolen. Elever som ikke overholder denne regelen, kan ikke benytte sykkel på disse turene. Ved gjentatte regelbrudd må det vurderes om det skal gjennomføres ytterligere konsekvenser for de det gjelder.

Ved sykling der det viser seg at sykkelen ikke er i forskriftsmessig stand

- Eleven oppfordres av de voksne til å få sykkelen reparert av de foresatte.
- Dersom sykkel ikke er i forskriftsmessig stand, skal den ikke benyttes på sykkeltur i regi av skolen. Skolen kan da tilby utlånssykkel og foresatte varsles om at elevens sykkel må istandsettes før neste sykkeltur.

Ved regelbrudd som gående

- Elevene blir korrigert av de voksne som er med på turen.

Årshjul, trafikkopplæring

Aktivitet	Tidspunkt	Ansvarlig
Informasjon om trygg skolevei sendes alle foresatte	Skolestart i august	Ledelsen
Gjennomgang av tema for aktuelt trinn	Skolestart i august	Kontaktlærer
Utdeling av refleks/refleksvester, 1. trinn	August – september	Kontaktlærere/Inspiria
Gå til skolen-aksjon /beintøft	September – mai	Skolen og FAU
Trafikksikkerhetsdag	Høst	Ledelsen/kontaktlærere

Trinnvis plan er bygget på Trygg Trafikks anbefalinger knyttet til trafikkopplæring på sykkel:

- **4. trinn:** Forebyggende sykkelopplæring; enkel teori og trening i trygge omgivelser
- **5. trinn:** Trening på sykkel i enkel trafikk
- **6. trinn:** Teori og trening på sykkel i gradvis mer utfordrende trafikk
- **7. trinn:** Selvstendig sykling i trafikken

Trinnvis plan, trafikkopplæring

Trinn	Hovedaktivitet	Mål	Tips til undervisningen
1. trinn	Refleks og bruk av refleks og refleks vest.	- Elevene skal gå trygt i stor gruppe på tur.	- Gå-trening i nærmiljøet. - Ha kunnskap om skilt som markerer fotgjengeroverganger. - Demonstrere bruk av refleks. - Bruk av trafikkmateriell.
2. trinn	Refleks og bruk av refleks og refleks vest. Trafikkskilt i nærområdet. Gå i nærområdet.	- Elevene skal gå trygt i stor gruppe på tur. - Elevene skal ha kunnskap om de vanligste trafikkskiltene og trafikkoppmerking i skolens nærområde. - Elevene skal bli trygge på hvor og hvordan man best kan gå trygt i nærområdet.	- Gå-trening i nærmiljøet. - Ha kunnskap om skilt som markerer fotgjengeroverganger. - Demonstrere bruk av refleks. - Bruk av trafikkmateriell. - Nettressurser: www.trafikkogskole.no www.tryggtrafikk.no www.barnastraffikklubb.no
3. trinn	Refleks og bruk av refleks og refleks vest.	- Elevene skal gå trygt i stor gruppe på tur.	- Gå-trening i nærmiljøet. - Ha kunnskap om skilt som markerer fotgjengeroverganger.

Trinn	Hovedaktivitet	Mål	Tips til undervisningen
	Trafikkskilt i nærområdet. Gå i nærområdet. Gjøre enkle trafikktegn og observasjoner.	<ul style="list-style-type: none"> - Elevene skal ha kunnskap om de vanligste trafikkskiltene og trafikkoppmerking i skolens nærområde. - Elevene skal bli trygge på hvor og hvordan man best kan gå trygt i nærområdet. - Elevene skal ha kunnskap om trafikkregler for gående. - Elevene skal bli bevisst på hvor det kan oppstå trafikkfarlige situasjoner.	<ul style="list-style-type: none"> - Kunne vurdere egen skolevei med tanke på trafiksikkerhet. - Demonstrere bruk av refleks. - Bruk av trafikkmateriell. - Nettressurser: www.trafikkogskole.no www.tryggtrafikk.no www.barnastraffikkclubb.no - Se filmer på Youtube:<ul style="list-style-type: none"> - «Askeladden lærer prinsessa å bruke refleks» - «Natt og dag» (Filmene ligger på www.tryggtrafikk.no – nederst på siden om Refleks).

Trinn	Hovedaktivitet	Mål	Tips til undervisningen
4. trinn	Grunnleggende begynneropplæring på sykkel med fokus på trafikkregler, skiltgjenkjenning og hjelmbruk.	<ul style="list-style-type: none"> - Elevene skal ha gode kunnskaper om hvordan de skal ferdes som syklister i trafikken. - Elevene skal ha kunnskap om relevant teori i trafikken. - Elevene skal kjenne til ulike trafikkskilt og hva de betyr. - Eleven skal kunne se seg selv som trafikant i samspill med øvrige i trafikken.	<ul style="list-style-type: none"> - Gjennomgå relevant teori og gjennomføre teoretisk prøve fra Trygg Trafikk - Trene på sykkelferdigheter jf. opplegg fra Trygg Trafikk i oppmerket løype i skolegården eller på Inspiria f.eks. i gymsal (vår).
5. trinn	Repetisjon om trafikkopplæring på sykkel med fokus på trafikkregler, skiltgjenkjenning og hjelmbruk. Gjennomføre sykkelturner i regi av skolen til aktuelle mål i nærområdet.	<ul style="list-style-type: none"> - Elevene skal ha gode kunnskaper om hvordan de skal ferdes som syklister i trafikken. - Elevene skal ha kunnskap om relevant teori i trafikken. - Elevene skal kjenne til ulike trafikkskilt og hva de betyr. - Eleven skal kunne se seg selv som trafikant i samspill med øvrige i trafikken. - Elevene skal ha fokus på å ta hensyn til andre i trafikken.	<ul style="list-style-type: none"> - Gjennomføre en sykkelturn

Trinn	Hovedaktivitet	Mål	Tips til undervisningen
6. trinn	Repetisjon om trafikkopplæring på sykkel med fokus på trafikkregler, skiltgjenkjenning, hjelmbruk og blikkontakt med andre trafikanter. Gjennomføre sykkelturner i regi av skolen til aktuelle mål i nærområdet.	<ul style="list-style-type: none"> - Elevene skal ha gode kunnskaper om hvordan de skal ferdes som syklister i trafikken. - Elevene skal ha kunnskap om relevant teori i trafikken. - Elevene skal kjenne til ulike trafikkskilt og hva de betyr. - Eleven skal kunne se seg selv som trafikant i samspill med øvrige i trafikken. - Elevene skal ha fokus på å ta hensyn til andre i trafikken.	<ul style="list-style-type: none"> - Gjennomføre en sykkelturn
7. trinn	Repetisjon om trafikkopplæring på sykkel med fokus på trafikkregler, skiltgjenkjenning, hjelmbruk og blikkontakt med andre trafikanter. Gjennomføre trafikktegninger – farlige steder og trafikkfrekvens. Gjennomgå grunnleggende førstehjelp.	<ul style="list-style-type: none"> - Elevene skal ha gode kunnskaper om hvordan de skal ferdes som syklister i trafikken. - Elevene skal ha kunnskap om relevant teori i trafikken. - Elevene skal kjenne til ulike trafikkskilt og hva de betyr. - Eleven skal kunne se seg selv som trafikant i samspill med øvrige i trafikken. - Elevene skal ha fokus på å ta hensyn til andre i trafikken. - Elevene skal kunne bruke sykkel som trygt framkomstmiddel i trafikken. - Elevene skal kunne innhente og bearbeide data fra enkle trafikktegninger. - Elevene skal registrere trafikkfarlige steder i nærmiljøet.	<ul style="list-style-type: none"> - Gjennomføre en sykkelturn - Bruke regneark og/ eller andre digitale hjelpemidler til å bearbeide innhentet statistikk for å dokumentere og bedre trafikkforhold. - Gjennomgå grunnleggende førstehjelp i kroppsøvingstimer.

Aktivitet på SFO

Klassetrinn	Aktivitet	Tips til aktivitet
1. og 2. trinn	Perle reflekser	Bruke selvlysende perler
3. og 4. trinn	Strikke reflekspannebånd	Bruke refleksgarn

Steder som er vanlig å dra på tur fra Jelsnes barneskole

- Jelsnes barneskole ligger avsides til ca. 15 km fra Sarpsborg sentrum. Hovedveien til skole – Jelsnesveien er definert som farlig skolevei og benyttes sjeldent til turer.
- Det brukes buss eller annen transport på turer og besøk til steder som ikke er i skolens nærmiljø.
- På tur til fots eller sykkel langs Jelsnesveien må det vises ekstra varsomhet mht organisering, synlighet og voksne. Følgebil skal være tilgjengelig ved sykkeltur.

Hvor	Hvordan	Vurdering av ruta	Google maps:
«Lensa»	Sykle/gå	Gjennom skolens område og nærområdet. Kort avstand på trafikkert vei Jelsnesveien, mye langs lite trafikkert vei Hovdenveien og deretter på sti. Trygg rute. Viktig å følge opp avstanden på trafikkert vei.	Link
Tyttebærslottet og Buråsen	Gå	Gjennom skolens område og nærområdet. Kort avstand på trafikkert vei Jelsnesveien og Kallastenveien, deretter på sti. Trygg rute. Viktig å følge opp avstanden på trafikkert vei.	
Minge vannet	Sykle/gå	Gjennom skolens område og nærområdet. Lite trafikkert vei Kallastenveien og eventuelt Bjørndalen, deretter på sti. Trygg rute.	
Tunevannet / Landeparken/ Tune kirke	Sykle/buss	Langs trafikkert vei Jelsnesveien. Viktig å følge opp på trafikkert vei med antall voksne, synlighet, organisering og følgebil.	
Tune Kirke / Holleby kirke	Sykle / buss	Langs trafikkert vei Jelsnesveien og Hollebyveien. Viktig å følge opp på trafikkert vei med antall voksne, synlighet, organisering og følgebil.	
Glengshølen	Sykle/buss	Langs trafikkert vei Jelsnesveien og eventuelt Hollebyveien eller Maugestenveien. Viktig å følge opp på trafikkert vei med antall voksne, synlighet, organisering og følgebil.	
Hovden	Sykle/gå	Gjennom skolens område og nærområdet. Lite trafikkert vei Hovdenveien og eventuelt Bjørndalen, deretter på sti. Trygg rute..	

Aktuelt materiell til bruk i trafikkopplæringen på Jelsnes barneskole

- Materiell fra Trygg Trafikk til Sykkelpøve 1 – 2
- Reparasjonssett og sykkelpumpe for sykkel
- Nettressurser fra Trygg Trafikk på:
  - www.tryggtrafikk.no
  - www.tryggtrafikk.no/skole/
  - www.barnastraffikklubb.no
  - www.sykkeldyktig.no
  - Diverse filmer på YouTube: www.youtube.com/user/TryggTrafikkNorge
    - Sykkelopplæring – foreldrefilm om sykkelsjekk
    - Sykkelopplæring – foreldrefilm om praktiske øvelser
    - Sykkelfilm – sykle sammen
    - Sykkelpøven i skolegården
    - Sykkelpøven i trafikken

